

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           |                                                                                                                                                           |                        |                                                                                    |                       |       |
|------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Archeologia sądowa - wykład, PG_00208394                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           |                                                                                                                                                           |                        |                                                                                    |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Kryminologia (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           |                                                                                                                                                           |                        |                                                                                    |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2024 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu                                                                                                                      |                        | 2026/2027                                                                          |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | I stopnia - licencjackie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           | Grupa zajęć                                                                                                                                               |                        | Grupa zajęć fakultatywnych                                                         |                       |       |
| Forma studiów                            | niestacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                           | Sposób realizacji                                                                                                                                         |                        | na uczelni                                                                         |                       |       |
| Rok studiów                              | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           | Język wykładowy                                                                                                                                           |                        | polski                                                                             |                       |       |
| Semestr studiów                          | 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           | Liczba punktów ECTS                                                                                                                                       |                        | 2.0                                                                                |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           | Forma zaliczenia                                                                                                                                          |                        | zaliczenie                                                                         |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Prawa i Administracji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           |                                                                                                                                                           |                        |                                                                                    |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           | prof. dr hab. Kamil Zeidler                                                                                                                               |                        |                                                                                    |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           | prof. dr hab. Kamil Zeidler                                                                                                                               |                        |                                                                                    |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Wykład                                                    | Ćwiczenia                                                                                                                                                 | Laboratorium           | Projekt                                                                            | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 10.0                                                      | 0.0                                                                                                                                                       | 0.0                    | 0.0                                                                                | 0.0                   | 10    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           |                                                                                                                                                           |                        |                                                                                    |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                                                                                                                                           | Udział w konsultacjach |                                                                                    | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 10                                                        |                                                                                                                                                           | 0.0                    |                                                                                    | 40.0                  | 50    |
| Cel przedmiotu                           | Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi założeniami, metodami i możliwościami zastosowania archeologii w postępowaniach sądowych oraz działaniach związanych z ujawnianiem i zabezpieczaniem śladów przeszłości. Przedmiot ma na celu przedstawienie metod badań terenowych, dokumentacji i analizy materiału archeologicznego wykorzystywanego w identyfikacji miejsc zdarzeń, ofiar oraz dowodów w sprawach o charakterze kryminalnym i historycznym. Studenci zdobywają wiedzę dotyczącą współpracy archeologów z organami ścigania, zasad prowadzenia oględzin miejsc pochówków, ekshumacji oraz interpretacji znalezisk w kontekście prawnym i kryminalistycznym. Przedmiot rozwija umiejętność wykorzystywania metod archeologicznych w procesie ustalania faktów i rekonstrukcji zdarzeń. |                                                           |                                                                                                                                                           |                        |                                                                                    |                       |       |
| Efekty uczenia się przedmiotu            | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                        |                        | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                  |                       |       |
|                                          | [KRYML3_WG02] Zna podstawową terminologię oraz podstawowe pojęcia z zakresu prawa, kryminologii oraz nauk z nimi powiązanych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           | Student zna podstawowe pojęcia, cele i zakres archeologii sądowej oraz jej miejsce wśród nauk pomocniczych prawa i kryminalistyki.                        |                        | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                                             |                       |       |
|                                          | [KRYML3_KK01] Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, a także rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           | Student rozumie zasady współpracy archeologów, organów ścigania, biegłych sądowych i innych specjalistów uczestniczących w postępowaniach wyjaśniających. |                        | [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport                                           |                       |       |
|                                          | [KRYML3_UU02] Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu kryminologii oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizowania, interpretowania i rozwiązywania problemów związanych z kryminologią.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           | Student dostrzega znaczenie badań archeologicznych dla ustalania prawdy, ochrony pamięci historycznej oraz wymiaru sprawiedliwości.                       |                        | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja<br>[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna |                       |       |

|                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                         |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Treści przedmiotu                                                 | <ol style="list-style-type: none"><li>1. <b>Pojęcie, zakres i znaczenie archeologii sądowej</b> – cele, zadania oraz miejsce archeologii sądowej w systemie nauk sądowych i kryminalistycznych.</li><li>2. <b>Metody i techniki badań archeologicznych w praktyce sądowej</b> – lokalizacja, eksploracja, dokumentacja i zabezpieczanie miejsc zdarzeń oraz znalezisk.</li><li>3. <b>Badania miejsc pochówków i szczątków ludzkich</b> – zasady prowadzenia oględzin, ekshumacji oraz współpraca z antropologią sądową.</li><li>4. <b>Archeologia sądowa jako narzędzie identyfikacji i rekonstrukcji zdarzeń</b> – analiza śladów materialnych, ustalanie chronologii i przebiegu wydarzeń.</li><li>5. <b>Dokumentacja i zabezpieczanie materiału dowodowego</b> – zasady pracy ze śladami archeologicznymi w postępowaniu sądowym.</li><li>6. <b>Prawne i etyczne aspekty badań archeologii sądowej</b> – regulacje dotyczące ochrony miejsc pochówków, prowadzenia badań oraz postępowania ze szczątkami ludzkimi.</li><li>7. <b>Współpraca interdyscyplinarna w archeologii sądowej</b> – rola archeologów, kryminalistyków, antropologów, genetyków i organów ścigania.</li><li>8. <b>Zastosowanie archeologii sądowej w badaniu zbrodni historycznych i współczesnych</b> – analiza wybranych przypadków i znaczenie badań dla wymiaru sprawiedliwości.</li></ol>                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                         |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                         |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się     | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Składowa oceny końcowej |
|                                                                   | egzamin                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 100.0%                  |
| Zalecana lista lektur                                             | Podstawowa lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>W. D. Haglund, M. H. Sorg (red.), <i>Forensic Taphonomy: The Postmortem Fate of Human Remains</i>, CRC Press, Boca Raton 1997.</b></li><li>• <b>M. A. Katzenberg, S. R. Saunders (red.), <i>Biological Anthropology of the Human Skeleton</i>, 3rd ed., Wiley-Blackwell, Hoboken 2019.</b></li><li>• <b>S. Blau, D. H. Ubelaker (red.), <i>Handbook of Forensic Archaeology and Anthropology</i>, Left Coast Press, Walnut Creek 2009.</b></li><li>• <b>D. H. Ubelaker, <i>Human Skeletal Remains: Excavation, Analysis, Interpretation</i>, 3rd ed., Taraxacum, Washington 1999.</b></li><li>• <b>A. W. G. Pike, <i>Forensic Archaeology: A Comprehensive Guide</i> , (opracowania i podręczniki z zakresu archeologii sądowej – literatura anglojęzyczna stosowana w badaniach kryminalistycznych).</b></li></ul> |                         |
|                                                                   | Uzupełniająca lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | brak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                         |
|                                                                   | Adresy eZasobów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                         |
| Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania | <ul style="list-style-type: none"><li>• Pojęcie, cele i zakres archeologii sądowej oraz jej znaczenie dla wymiaru sprawiedliwości.</li><li>• Historia i rozwój archeologii sądowej na świecie i w Polsce.</li><li>• Metody i techniki archeologiczne stosowane w badaniach sądowych.</li><li>• Poszukiwanie, lokalizacja i dokumentowanie miejsc ukrycia szczątków ludzkich.</li><li>• Oględziny miejsc pochówków i zasady prowadzenia prac ekshumacyjnych.</li><li>• Współpraca archeologa sądowego z organami ścigania i biegłymi innych specjalności.</li><li>• Analiza szczątków ludzkich w archeologii sądowej – podstawy antropologii sądowej.</li><li>• Identyfikacja ofiar oraz rekonstrukcja zdarzeń na podstawie materiału archeologicznego.</li><li>• Zabezpieczanie, dokumentacja i interpretacja śladów materialnych jako dowodów.</li><li>• Archeologia sądowa w badaniu zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości.</li><li>• Badania masowych grobów i miejsc pochówków ofiar konfliktów zbrojnych.</li><li>• Prawne i etyczne aspekty prowadzenia badań archeologii sądowej.</li><li>• Wykorzystanie nowych technologii w archeologii sądowej (GIS, fotogrametria, skanowanie 3D, badania genetyczne).</li><li>• Znaczenie dokumentacji archeologicznej w postępowaniu sądowym.</li><li>• Analiza wybranych przypadków zastosowania archeologii sądowej w praktyce.</li></ul> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                         |
| Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu                             | Nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                         |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.